

**RAPORT DE ACTIVITATE AL PRIMARULUI GENERAL
AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU, ION CEBAN,
LA UN AN DE LA PRELUAREA MANDATULUI**

**Reînviem Chișinăul.
Întoarcem orașul oamenilor!**

Discursul primarului general, ION CEBAN

Acum un an am spus:

„Munca mea începe imediat. Lucrurile nu așteaptă, iar locuitorii își doresc schimbări și rezultate.”

În această perioadă am lucrat cu fiecare consilier, am fost și rămân primarul tuturor locuitorilor, indiferent de apartenența politică.

După o perioadă îndelungată de degradare și neîncredere, Chișinăul a pornit pe un nou drum.

Pe parcursul unui an, capitala Moldovei s-a transformat și continuă să se modernizeze. Cu pași mici dar siguri, am început să prioritizăm interesele și nevoile locuitorilor.

La început multe păreau irealizabile, iar cele promise și spuse au început să prindă viață rând pe rând: fiecare proiect, obiectiv, sector, suburbie care fac un tot întreg astăzi.

Chișinăul nostru de altă dată!

Chiar de la bun început m-am axat pe următorii piloni care au stat la baza activității Primăriei municipiului Chișinău:

- *Transparența;*
- *Deschiderea;*
- *Obiectivitatea în raport cu cetățenii, orașul, dar și cu noi înșine, cei care ne aflăm la cârma capitalei.*

Am pornit de la zero și mi-am propus întâi de toate să punem această mașinărie care se numește Primăria Chișinău pe roate, pentru a deveni o fabrică de servicii de calitate pentru oameni și să deblocăm proiectele rămase în sertar, dar și să venim cu altele noi.

Aș fi dorit astăzi să mergem în teren pentru a vă prezenta unele proiecte mari de infrastructură ce au fost implementate pe teritoriul municipiului Chișinău și să vorbim acolo, în teren ce am reușit.

Pentru prima dată de la independență încoace, atât de multe proiecte concomitent în derulare, în Chișinău, nu au fost. Precizez că bugetul este identic anilor precedenți.

Pentru fiecare proiect fie el cât de mic și neînsemnat pentru unii, am depus suflet și multă muncă împreună cu echipa, pentru ca acestea să fie realizate.

A fost destul de complicat într-o perioadă de criză pandemică pentru toată omenirea. Mulți ne convingeau că este în zădar ceea ce facem și că toate acestea trebuiau amânate pentru vremuri mai bune.

Am mers înainte, pe toate domeniile, pe alocuri cu critici, dar astăzi cu rezultate pentru locuitori.

I. CHIȘINĂU - UN MARE ȘANTIER

În mare parte obiectivele de renovare și modernizare au început a fi executate și implementate începând cu vara acestui an. Lucrurile au durat, deoarece există proceduri legale, administrative, birocratice, dar și pandemia și-a pus amprenta.

Orașul are nevoie de infrastructură, iar proiecte de reparații capitale a străzilor nu au fost inițiate de mulți ani. Mai mult, la reparația trotuarelor nu s-a intervenit vreodată de la construcția acestora. Parcurile au rămas locuri pustiite cu excepția a două parcuri mari, unde au avut loc reparații.

➤ **MODERNIZAREA STRĂZII ALBIȘOARA**

Lucrările de reparație și modernizare a străzii Albișoara, un drum important din inima capitalei cu o lungime 5.2 km, au început în data de 4 august:

- 90 de mii de m2 de carosabil asfaltat;
- Restabilirea trotuarelor cu o suprafață de 17 500 de m2;
- Instalarea suplimentară a circa 50 de piloni la cei 250 existenți;
- Modernizarea iluminatului de tip LED;
- Adăugarea a 86 de guri de captare pe lângă cele 110 existente;
- Toate stațiile de așteptare au fost schimbate de tip nou - 10 la număr;
- Vor fi modernizate toate semafoarele;

Se propune ca la finele anului obiectul să fie dat în exploatare.

➤ **REPARAȚIA TROTUARELOR PE STRĂZILE AL. PUȘKIN ȘI STR. MITROPOLIT G. BĂNULESCU - BODONI**

Modernizarea trotuarelor a început de la strada Alexei Mateevici până la str. Ierusalim în data de 6 august 2020. Aceste trotuare nu au fost reparate capital niciodată:

- 44 de mii de m2;
- Pavaj în două culori, alb/negru;
- Modernizarea iluminatului de tip LED;
- Instalarea mobilierului urban;
- Instalarea noilor stații de așteptare;
- Crearea locurilor de parcare și a zonelor verzi;
- Iluminarea decorativă a instituțiilor istorice din această zonă.

➤ **REPARAȚIA TROTUARELOR DE PE BULEVARDUL MOSCOVA**

Trotuarele de pe bulevardul Moscova nu au fost reabilitate niciodată. În acest an a început reparația acestora fiind schimbat pavajul și create condiții pentru toți cetățenii:

- Circa 19 mii de m2 de trotuar în totalitate, fiind finalizate lucrările în proporție de 80%;
- Au fost create locuri de parcare;
- Amenajat spațiul verde.

➤ **ALTE STRĂZI ȘI TROTUARE CARE AU FOST ȘI SUNT ÎN PROCES DE REPARAȚIE ÎN SECTOARELE CAPITALEI:**

1. Strada Miron Costin din sectorul Rîșcani;
2. Str. Pelivan din sec. Buiucani;
3. Str. Testemițanu – Inculeț, sec. Centru;
4. Str. Alba Iulia, sec Buiucani;
5. Str. Zelinski, sec Botanica;
6. Str. Sadoveanu, sec Ciocana;
7. Str. Dante Alighieri, sec Botanica;
8. A fost reabilitat trotuarul din strada Mihai Eminescu intersecție cu Mitropolit Varlaam (în preajma Teatrului municipal Satiricus „Ion Luca Caragiale”).
9. Strada Ghidighici din sectorul Buiucani, fiind parte a proiectului de reabilitare și modernizare a Parcului „La Izvor”:
 - În total, a fost reabilitați 6 300 de m2 de carosabil;
 - Au fost schimbate bordurile;
 - Pe str. Ghidighici este amenajată o parcare municipală cu aproximativ 450 de locuri;
 - Alte lucrări și intervenții locale de reparație au avut loc în toate sectoarele.

➤ **REABILITAREA ALEII DIN BULEVADUL MIRCEA CEL BĂTRÎN**

Aleea „Mircea cel Bătrîn” este principală zonă de recreere pentru cei 147 de mii de chișinăuieni, care locuiesc în sector. Renovarea aleii a început în luna aprilie, cu reabilitarea carosabilului și schimbarea bordurilor. Cât privește modernizarea infrastructurii, după proiect lucrările au început în luna iunie.

Lungimea aleii este de 2.4 km și reparate au fost 1,5 km, cu o suprafață totală a carosabilului de 14 mii m2. Lucrările continuă:

- Schimbarea asfaltului și zidăriei/bordurilor;
- Instalarea sistemului de irigare;
- Montați pe ambele părți ale aleii 172 de piloni cu felinare de tip LED.
- Instalarea mobilierului urban, care în mare parte lipsea până acum:
 - 180 coșuri pentru gunoi;
 - 134 bănci;
 - terenuri de joacă;

- terenuri pentru fitness;
- 4000 m2 de pistă pentru bicicliști unica de felul acesta în Chișinău.

II. PROIECTE PUSE PE „PAUZĂ” ÎN ULTIMII ANI ȘI REANIMATE PE PARCURSUL ANULUI CURENT

➤ LUCRĂRILE DE LA STAȚIA DE EPURARE

O problemă lăsată chișinăuienilor și administrației actuale a fost reparația stației de epurare. Lucrările au repornit la început de an, fiind încheiat un nou contract cu noi angajamente ale antreprenorilor și noi termeni de dare în exploatare a stației de epurare. Astăzi se lucrează pe toate segmentele, iar până la finele anului 2021 stația de epurare trebuie să fie dată în exploatare.

- Capitala se afla în prag de catastrofă ecologică;
- Au fost acoperite cele trei lacuri de acumulare a nămolului - 500 de mii m² de nămol neaerat;
- A fost creat un nou lac pentru acumulare;
- A fost depistată cauza mirosului neplăcut și lucrăm la soluții în acest sens. Astăzi, agenții economici sunt obligați să-și construiască stații de pre epurare pe teritoriul fabricilor/uzinelor producătoare și prelucrătoare care deversează ape uzate în canalizarea publică.

➤ MODERNIZAREA POLIGONULUI DE DEȘEURI DE LA ȚÎNȚĂRENI

Efectuarea construcțiilor în comuna Țînțăreni, Anenii Noi, conform contractului semnat la 02.01.2020:

- A fost transferat din contul Primăriei municipiului Chișinău, în contul comunei Țînțăreni suma de 6 mln. lei;
- Achiziționarea stației de prelucrare a levigatului;
- Proiectarea construcției stației de prelucrare;
- Construcția stației de prelucrare;
- Proiectarea consolidării digului de protecție.
- Î.M. Regia „Autosalubritate” a realizat 81 % din angajamentele făcute;
- Lucrările de construcție a stației de prelucrare a levigatului sunt în derulare, conform graficului ar putea fi pusă în funcție către sfârșit de an;
- În prezent, construcția drumului de acces către stație și digul de protecție este la etapa de finalizare;
- Reconstrucția stadioanelor sunt în proces de executare;
- Suma totală 50 de milioane.

➤ **IMPLEMENTAREA PROIECTULUI „DEȘEURI SOLIDE CHIȘINĂU”**

Pentru prima dată Primăria municipiului Chișinău s-a angajat să execute un proiect investițional de amploare care presupune recultivarea poligonului de la Țîntăreni după ultimele standarde în acest domeniu.

Proiectul urmează să fie implementat și finanțat de BERD și BEI și partea de grant. În baza suportului oferit de către finanțatori, vor fi realizate următoarele lucrări:

- Recultivarea poligonului provizoriu de la Ciocana în corespundere cu standardele UE;
- Securizarea depozitului de deșeuri Țîntăreni în corespundere cu standardele UE și investiții în renovarea infrastructurii comunii Țîntăreni;
- Înnoirea parcului de autospeciale și infrastructurii managementului de deșeuri a întreprinderii;
- Modernizarea stației de transfer și instalarea unei linii de sortare manuală a deșeurilor reciclabile colectate separat.

Planul general de finanțare al proiectului prevede:

- Împrumut BERD - 9,0 mln. euro;
- Împrumut BEI - 9,0 ml. euro, ce urmează să vină la municipalitate ca credit nerambursabil prin intermediul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Regionale, ca parte integrantă a Proiectului de Gestionare a Deșeurilor pe țară;
- Grant UE - 5,0 mil. euro;
- Finanțare municipală a proiectului - 7,96 mln. euro, din care au fost deja investiți 1,5 mln. euro;
- Suport tehnic al proiectului - 0,85 mln. euro.

➤ **CURĂȚAREA RÂULUI BÎC**

Râul Bîc, o perlă chiar în inima orașului, dar și o potențială destinație turistică examinată pentru anii viitori, a fost lăsat în paragină de mulți ani.

Râul a fost curățat pe o porțiune de peste 2 km, o parte pentru prima dată după anul 1970. De atunci nimeni nu a îngrijit râul.

Astăzi, râul arată altfel, este plăcut pentru oameni, natura a revenit la viață, iar pe viitor ne propunem un ambițios proiect de curățare totală a râului, dar și amenajarea zonei adiacente. Lucrările de curățare au început în data de 13 iulie curent.

➤ **CURĂȚAREA RÂULUI DURLEȘTI**

Au avut loc lucrări de curățare și adâncire a albiei râului Durlești în perimetrul str. Gh. Codreanu, intrarea din CIE MoldExpo cu o lungime de jumătate de km. Acesta se sufoca de gunoiul aruncat. Lucrările au fost efectuate cu scopul de a evita inundarea blocurilor din preajmă, în urma ploilor abundente.

➤ **PROIECTUL „EFICIENȚA ENERGETICĂ ȘI REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU”**

23 de instituții sociale, dintre care școli-grădinițe-spitale, vor fi reabilitate termic în cadrul Proiectului „Eficiența energetică și reabilitarea termică a clădirilor din municipiul Chișinău”.

A fost semnat în luna octombrie contractul cu primul antreprenor, care a câștigat licitația primului tender cu privire la reabilitarea a 6 grădinițe. Tot în octombrie, au fost lansate licitațiile pentru reabilitarea termică a 3 spitale, 14 licee/școli sportive.

➤ **MODERNIZAREA TRANSPORTULUI PUBLIC ÎN MUNICIPIUL CHIȘINĂU**

Transportul - o necesitate stringentă pentru municipalitate. O problemă acută, care a fost abordată din prima zi de mandat din motiv că locuitorii nu dispun de transport calitativ.

Astăzi, pe străzile capitalei au apărut:

- 5 troleibuze articulate noi. Astfel de transport nu a mai fost procurat din 2004;
- Până la finele anului curent vor fi asamblate alte 30 de troleibuze;
- 25 de troleibuze vor ajunge la Chișinău, fiind procurate din Riga;

Una din marele reușite din domeniu este achiziționarea a 100 de autobuze noi, pentru înnoirea transportului public din capitală și suburbiile acesteia. Licitația a fost câștigată de către compania Isuzu. Actualmente suntem în proceduri tehnice.

III. REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA PARCURILOR ȘI ZONELOR VERZI

În total în Chișinău sunt:

- 4 grădini publice;
- 6 parcuri;
- 11 păduri-parcuri;
- 49 scuaruri,

Doar Parcul „Valea Morilor” era reabilitat și modernizat. Parcul „Valea Trandafirilor” – parțial. În rest aveam parcuri fără viață. În acest an ne-am propus renovarea și modernizarea fiecărei zone verzi de pe teritoriul Chișinăului, îndeosebi în contextul pandemiei, oamenii au înțeles cât de necesare sunt aceste locuri pentru oraș.

➤ REABILITAREA SCUARULUI DIN STRADA BUCURIEI

Scuarul din strada Bucuriei are o suprafață de 1,5 hectare. Proiectul de amenajare a prevăzut:

- Reabilitarea trotuarelor și aleilor pietonale;
- Schimbarea mobilierului urban;
- Reconstrucția spațiilor verzi;
- Pistă pentru bicicliști;
- Instalarea sistem de irigare;
- Instalarea iluminatului nocturn.

A fost deschisă str. Bucuriei, în perimetrul Inspectoratului Național de Investigații al MAI, cu amenajarea spațiului din fața instituției, inclusiv organizarea locurilor de parcare.

➤ MODERNIZAREA PARCULUI „LA IZVOR”

Lucrările de renovare și modernizare a Parcului „La Izvor” sunt în toi. Fiind unul din cele mai mari parcuri din Chișinău, ne propunem să creăm condiții pentru toți amatorii de sport.

Stadionul de plajă, unicul de acest fel în Republica Moldova, dar și în toată regiunea, a fost dat în exploatare la sfârșitul lunii august. Obiectivul fiind realizat în colaborare cu FMF și FIFA.

În preajma stadionului se regăsesc terenuri publice după cum urmează:

- 1 teren de minifotbal;
- 1 teren multifuncțional;
- 2 terenuri de tenis de câmp;
- 2 terenuri de volei de plajă;
- 2 terenuri de joacă pentru copii;
- 2 terenuri de fitness.

Este amenajată plaja și a fost curățat lacul în perimetrul acesteia. A fost populat lacul cu pește

Se lucrează la aleea principală a parcului, unde este schimbat pavajul. În prezent sunt create:

- piste pietonale, ce vor asigura legătura între cele 4 lacuri din parc cu o lungime totală de 7,8 km;
- sunt construite piste pentru bicicliști;
- amenajarea havuzului de la intrare în parc;
- este instalat și modernizat iluminatul în tot parcul.

➤ **REPARAȚIA PARCULUI „ALUNELUL”**

Parcul „Alunelul” și etapa a doua de modernizare au început în data de 15 iulie. Lucrări ample de renovare a parcului includ:

- Construcția a două havuzuri inedite;
- Amenajarea zonei verzi și instalarea sistemului de irigare;
- Amenajarea unei centuri, prevăzută pentru persoanele care practică sportul și pentru bicicliști;
- Instalarea iluminatului public și cel decorativ;
- Mobilier urban;
- Reconstrucția scenei pentru concerte;
- Amenajarea unui stadion de minifotbal, dar și zona adiacentă parcului.

Primăria Sectorului 6 al municipiului București a oferit 846 mii euro, pentru acest proiect, plus investiția municipiului Chișinău.

➤ **CONSTRUCȚIA UNUI NOU SCUAR ÎN STRADA LIVIU DELEANU**

Ieri stație terminus pentru microbuze – azi un frumos scuar de 24 de ari. În zona verde a fost instalat:

- Iluminatul public decorativ;
- Mobilierul urban;
- Amenajarea zonei verzi și plantarea copacilor.

➤ **SCUARUL DE LA INTRAREA ÎN PARCUL VALEA MORILOR, DIN STRADA A. MATEEVICI (intrarea de la scara Cascadelor)**

A fost amenajat scuarul, fiind reabilitate:

- Trotuarele și aleile din preajmă;
- Reabilitarea spațiilor verzi;
- Reabilitarea rondului.

➤ **AMENAJAREA UNEI ZONE PIETONALE, ÎN PĂDUREA „PARCUL BUTOIAȘ”**

Aleea va fi iluminată, iar în preajmă va fi instalat mobilier urban. Lungimea acesteia este de 1,9 km, iar lățimea de 1,6 m.

➤ **SCUARUL „DOINA ȘI ION ALDEA-TEODOROVICI”**

- A fost construit un havuz;
- Reabilitat pavajul;
- Instalate ghiveciuri cu flori, mobilier urban;
- Iluminatul nocturn.

➤ **SCUARUL DIN STR. DOKUCEAEV**

Zona verde a fost reabilitată și lucrările includ:

- Amenajarea aleilor pietonale;
- Modernizarea iluminatului public;
- Instalarea mobilierului urban;
- Montarea sistemului de irigare;
- Amenajarea spațiilor verzi;
- Amenajarea a 30 locuri de parcare;
- Instalarea camerelor de supraveghere video pe perimetrul scuarului;
- Repararea scărilor de la intrarea în Centrul Medicilor de Familie Nr. 7.

➤ **LUCRĂRILE DE REABILITARE A SCUARULUI „MIHAI EMINESCU”**

În premieră, în acest scuar facem un experiment în ceea ce privește aplicarea unui nou pavaj, a iluminatului artistic, dar și a altor elemente inovative.

De asemenea, a fost instalat mobilierul urban modern.

➤ **CREAREA „ALEII ARTIȘTILOR DE CREAȚIE, EXPOZIȚIE CU VÂNZARE” ÎN PARCUL CATEDRALEI**

Sunt în proces de instalare a 20 de suporturi, ce vor avea trei elemente suplimentare, ce vor servi în calitate de stand pentru picturile de artă ale comercianților.

Fiecare suport va fi dotat cu încălzitor pentru perioada rece a anului și mobilier urban.

Este ceva inedit, ce va oferi un aspect estetic parcului. Ne dorim ca „Aleea artiștilor de creație, expoziție cu vânzare”, să devină o atracție turistică pentru vizitatorii capitalei.

➤ **REPARAȚIA SCUARULUI DIN STRADA KIEV**

În câteva luni a devenit o oază de odihnă în această zonă. Lucrările au început în data de 16 iulie. Au fost create și instalate:

- Accese pietonale și trotuare;
- Spații verzi și terasamente;
- Gazon;
- Iluminat public nocturn;
- Mobilier urban;
- Havuz reconstruit;
- Podul decorativ a fost renovat.

➤ **SCUARUL MEZON**

Au fost finalizate lucrările de amenajare a scuarului Mezon din bd. Moscova, sectorul Rîșcani. Au fost reabilitate:

- aleile pietonale
- instalat iluminatul public decorativ
- mobilierul urban

➤ **PARCUL DIN STRADA MIRON COSTIN, COMPLEXUL COMEMORATIV „FECIORILOR PATRIEI - SFÂNTĂ AMINTIRE”**

Lucrările de reabilitare au început în data de 13 august. Parcul este unul cu o încărcătură istorică, iată de ce am decis să fie reabilitat și modernizat:

- A fost demontat pavajul și pus unul nou;
- Pe alei au fost reabilitate bordurile;
- Havuzul este reparat;
- Instalat sistem automatizat de irigare;
- Iluminat public modern;
- Mobilier urban nou;

➤ **SCUARUL DIN STRADA N. DIMO, SECTORUL RÎȘCANI**

Sunt executate lucrări de reamenajare a aleilor pietonale, suplimentarea acestora și înlocuirea pavajului vechi. Zona verde care până acum a fost practic neiluminată pe timp de noapte, va fi dotată cu lămpi de tip LED.

Va fi construit de la zero un havuz.

➤ **SCĂRILE ȘI PIETONALA DE LA PRIMA STAȚIE DIN BD. DACIA**

- Au fost executate lucrări de înlăturare a asfaltului uzat și instalate pavele;
- A fost reabilitat iluminatul public;

- A fost instalat mobilier urban;
- Au fost renovate scările care duc spre stația din bd. Dacia, intersecție cu str. Hristo – Botev, care erau într-o stare deplorabilă;
- Crearea condițiilor pentru persoanele cu nevoi speciale;
- Peste drum a fost amenajat un scuar cu amplasarea mobilierului urban și un desen decorativ pe asfalt.

➤ **PARCUL „VALEA TRANDAFIRILOR”**

Au fost amenajate ultimele două alei, care duc spre plaja din parc. În total au fost efectuate lucrări pe circa 700 m².

Au fost executate lucrări de defrișare a copacilor bătrâni și plantarea arborilor, instalarea bordurilor și aplicarea asfaltului.

➤ **MODERNIZAREA GRĂDINII ZOOLOGICE**

Pe teritoriul Grădinii Zoologice a fost amenajată o nouă zonă, fiind construite noi spații de trai pentru urși și lupi.

Pentru urși a fost amenajat un volier care se extinde pe cca 65 de ari. Acolo au fost plantați arbuști, o fâșie de conifere și a fost creat un bazin.

Și lupii au trecut într-o casă nouă, mult mai spațioasă. După renovare, animalele dispun de mai mult spațiu și vegetație, fiind create condiții mai bune, similare mediului în care trăiesc.

➤ **CREAREA PICTURII MURALE DE SUB PODUL DIN CARTIERUL TELECENTRU**

Pictura murală a devenit o nouă atracție turistică în capitală. Pictura a fost aplicată pe circa 3.800 m² din pereții podului și cuprinde elementele brandului turistic al Republicii Moldova – „Pomul Vieții”

În zonă a fost instalat iluminat decorativ și au fost montate camere de supraveghere.

IV. DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI RECONSTRUCȚIA REȚELELOR DE ILUMINAT PUBLIC DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

➤ ILUMINATUL DIN STRADA CALEA ORHEIULUI

- Demontarea pilonilor vechi - 36 la număr, din cauza că sunt avariați și prezintă pericol de prăbușire;
- Au demarat lucrările la demontare a instalațiilor sau elementelor din metal fixate pe acești piloni cu greutate de 300 kg;
- Rețeaua electrică va fi modernizată și montată subteran;
- Concomitent cu instalarea rețelei electrice vor fi instalați și pilonii noi - 76 la număr;
- Iluminatul v-a fi de tip LED.

➤ ILUMINATUL DIN STRADA A. PUȘKIN, M.G. BANULESCU-BODONI ȘI BD. GRIGORE VIERU

- A fost schimbat iluminatul de tip LED.

➤ MODERNIZAREA STAȚIILOR DE AȘTEPTARE

40 de stații de așteptare au fost înlocuite cu pavilioane noi. Urmează să fie schimbate încă 80.

În total, în oraș sunt circa 700 de stații de așteptare și ne propunem treptat să le modernizăm.

V. REPARAȚIA PASAJELOR SUBTERANE PIETONALE

Din 20 de subterane, 7 sunt reabilitate sau în proces de reabilitare:

- Pasajul pietonal subteran din bd. Dacia, CC „Shopping MallDova” și Spitalul Clinic Municipal nr. 1 – 100 % realizat;
- Pasajul pietonal subteran din str. Alecu Russo 2/1 – 95 % realizat;
- Pasajul pietonal subteran din str. Alecu Russo 59/4 – 80 % realizat;
- Pasajul pietonal subteran din bd. Renașterii Naționale (lângă circ) – 80 % realizat;
- Pasajul pietonal subteran din bd. Dacia 18/1, intersecție cu str. Teilor – 60 % realizat;
- Pasajul pietonal subteran din șos. Hîncești 145, în zona „Gara Auto de Sud- Est” – au fost inițiate lucrările.
- Pasajul subteran str. Ion Creangă 74 – urmează să intre în reparație

VI. ASPECTUL ESTETIC AL ORAȘULUI

Peste 1200 de dispozitive publicitare au fost evacuate timp de un an de pe străzile orașului.

A fost elaborat Regulamentul privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate în municipiul Chișinău. Noul Regulament prevede strict locul și frecvența amplasării publicității în oraș și dimensiunile panourilor de publicitate.

Obiectivul documentului este de a reduce la maximum suprafața de publicitate în oraș, astfel, încât această activitate să nu aibă impact negativ asupra imaginii orașului, dar și asupra securității circulației rutiere.

➤ PESTE 800 DE GHERETE ȘI PAVILIOANE EVACUATE

- A fost elaborat și aprobat Conceptul privind desfășurarea comerțului ambulant stradal în or. Chișinău;
- Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău;
- A fost lansată procedura de licitare a spațiilor publice pentru amplasarea unităților de comerț ambulant stradal;
- Perfecționarea cadrului normativ și instituțional de reglementare a activităților din comerț;
- Reorganizarea Direcției Generale Comerț, Alimentație Publică și Prestări Servicii și fortificarea capacităților instituționale ale acesteia;
- Îmbunătățirea procesului de recepționare a notificărilor privind inițierea activității de comerț și acordarea de asistență metodologică agenților economici;
- Comercializarea produselor din tutun au fost interzise.

➤ **PROBLEMA CÂINILOR MAIDANEZI**

Problema câinilor fără stăpân este una acută pentru municipiul Chișinău, pentru că mulți ani acest subiect a fost neglijat.

În luna februarie 2020 a fost deschis un nou complex destinat adăpostirii câinilor maidanezi din capitală, unde au fost amenajate voliere cu suprafața de 800 m².

Lucrările de amenajare a obiectivului au durat mai puțin de 2 luni.

➤ **SALUBRIZAREA ORAȘULU**

A fost aprobat Regulamentul privind salubritatea și asigurarea curățeniei în orașul Chișinău. Scopul este stabilirea cadrului juridic unitar privind desfășurarea serviciului de salubritate, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului și curățeniei pe raza administrativ-teritorială a orașului Chișinău. Agenții constatatori din cadrul Preturilor mun. Chișinău, precum și din cadrul DGLCA sunt în drept să constate contravențiile prevăzute Codul contravențional și să aplice sancțiuni;

Notă: De la aprobarea regulamentului, au fost întocmite peste 350 de procese verbale în conformitate cu Codul Contravențional, fiind sancționate persoane fizice și persoane juridice.

➤ **PROCURAREA UTILAJULUI NECESAR PENTRU SALUBRIZARE**

- Au fost achiziționate 10 autospeciale moderne pentru colectarea și evacuarea deșeurilor menajere;
- Achiziționarea unităților de tehnică și utilaje, destinate dotării autospeciilor, antrenate la lucrările de salubritate și deszăpezire mecanizată a capitalei - 7 mln. lei;
- Procurarea a 50 de motocositoare;
- Au fost înlocuite containerele de la platourile de acumulare a deșeurilor menajere cu containere europene în număr de 600 unități;
- Amenajarea platformelor ecologice pentru colectarea deșeurilor menajere - 60%;
- Amplasarea platformelor module de colectare separată a deșeurilor menajere solide în curțile blocurilor;
- Modernizarea parcului de autospeciale pentru transportarea deșeurilor;
- 5 mijloace de transport multifuncțional destinate pentru deszăpezirea drumurilor. Acestea au fost donate de către Federația Rusă;
- Instalarea coșurilor de gunoi moderne pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt;
- Sunt efectuate lucrări exclusive de desfundare a canalizării pluviale. Este adusă din Italia o autospecială cu ajutorul căreia se curăță 800 de metri liniari de colector pluvial și în jur de 200 de guri de captare pe strada Albișoara.

VII. COPIII SUNT VIITORUL. MODERNIZAREA ȘCOLILOR ȘI GRĂDINIȚELOR

Pentru anul curent în domeniul educației, municipalitatea a investit cca 109 milioane de lei pentru:

- executarea lucrărilor de reparație capitală în mai multe instituții de învățământ;
- redeschiderea grupelor noi în grădinițe;
- dotarea cu mobilier și utilaj tehnologic modern.

Suplimentar:

- 8 mln. de lei au fost alocați instituțiilor educaționale pe parcursul lunii iunie, în urma ploilor torențiale;
- 18 mln. lei pentru pregătirea instituțiilor în perioada pandemică cu toate cele necesare;
- în 142 de edificii educaționale au fost efectuate lucrări de reparație, dintre care în 48 de școli, licee și gimnazii și 94 de grădinițe.

Pe parcursul anului curent în grădinițe au fost deschise mai multe grupe pentru copii - 68 de grupe noi. Instituții educaționale redeschise – 4 la număr. 2 instituții de educație timpurie, nr.155 sec. Ciocana (14 grupe), nr. 166 sec Buiucani (13 grupe).

Suplimentar, pentru a satisface cererile părinților, Liceul Teoretic „Kiril și Metodiu” din sectorul Rîșcani a fost reorganizat în Centru Educațional Liceu-grădiniță „Kiril și Metodiu”, care a asigurat înmatricularea a 100 de copii de vârstă preșcolară, repartizați în 4 grupe.

În această lună urmează să fie deschisă grădinița 79, sectorul Botanica (6 grupe) 140 de locuri.

➤ TERMOIZOLAREA INSTITUȚIILOR EDUCAȚIONALE CU SUPORTUL MUNICIPALITĂȚII

Lucrări de termoizolare exterioară a clădirilor:

- Liceul Teoretic „Spiru Haret” - lucrări pe o suprafață de 800 m², inclusiv reabilitarea rețelelor ingineresti interioare și exterioare, a blocurilor sanitare, a vestiarelor și a sălii de sport. Pentru aceasta, din bugetul municipal au fost alocate 2,67 milioane lei.
- Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin” - au loc lucrări pe o suprafață de 1300 m². Costul în cadrul primei etape este de 2,1 mln. lei.

➤ **MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ALIMENTAȚIE ÎN GRĂDINIȚE ȘI INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU**

În anul 2020 au fost alocate 123 de mln. de lei, pentru alimentația copiilor în școli și grădinițe. Pentru asigurarea cu apă potabilă a instituțiilor de educație timpurie, în perioada septembrie – decembrie 2020, au fost alocate circa 4 mln. lei.

A fost centralizat procesul de achiziții a produselor alimentare pentru grădinițe și servicii de alimentație pentru instituțiile de învățământ preuniversitar din municipiu:

- Elaborarea și aprobarea meniului unic pentru grădinițe din municipiul Chișinău;
- Elaborarea noilor cerințe de control al calității produselor destinate alimentației copiilor;
- Îmbunătățirea procesului de livrare a produselor alimentare în grădinițele municipale.

➤ **TERENURI SPORTIVE RENOVATE ÎN INSTITUȚIILE EDUCAȚIONALE**

Șase licee din capitală vor avea terenuri de fotbal moderne:

- Liceului Teoretic „Gaudeamus”;
- Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”;
- Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”;
- Liceul Teoretic „George Călinescu”;
- Liceul Teoretic „Nicolae Gogol”;
- Liceul Teoretic „Liviu Deleanu”.

Lucrările de construcție a stadioanelor la Liceele „Mihai Viteazul”, „Liviu Deleanu” și „Nicolae Gogol” au început.

Scopul nostru este să construim cât mai multe terenuri de fotbal de acest fel în instituțiile educaționale.

➤ **BIBLIOTECI REPARATE ÎN ACEST AN**

În anul curent mai multe biblioteci municipale au fost renovate sau au avut loc lucrări de reparație la anumite compartimente:

- Filiala „M. Lomonosov”;
- Biblioteca Publică de Drept;
- Filiala „L. Rebreanu”;
- Filiala „I. Mangher”;
- Secțiunile: „Studii și cercetări”, „Activitate editorială”, Colecția „Moștenire”;
- Schimbarea copertinei: Biblioteca Centrală, Filiala „L. Ucrainca”;
- Deschiderea Filialei „V. Ignatenco”, asigurarea accesului la resursele informaționale a persoanelor aflate în spital.

VIII. SĂRBĂTORILE AU FOST DIFERIT ORGANIZATE ÎN CAPITALĂ ÎN ACEST AN

- De sărbătorile de iarnă a fost dat startul unei adevărate povesti în centrul capitalei pentru toți copiii:
 - Au fost organizate evenimente sociale cu implicarea copiilor, iar mai multe servicii de distracție din centrul orașului au fost gratuite pentru cei mici;
 - În grădinițe copii au primit gratuit cadouri de sărbătorile de iarnă.
- **De Ziua Profesorului am organizat un concert inedit dedicat dascălilor, fiind transmis online și la postul național de televiziune**
- **Hramul Orașului, a fost organizat altfel.** Am pus accentul pe cultura noastră, pe locurile frumoase din oraș și pe ceea ce ne reprezintă – Oamenii. În diverse locații ale orașului au fost organizate spectacole pentru toți locuitorii cu păstrarea tuturor normelor de protecție.

IX. GRIJA FAȚĂ DE LOCUITORII CAPITALEI

PESTE 300 DE MILIOANE DE LEI ANUAL SUNT CHELTUIȚI PENTRU DOMENIUL SOCIAL

Pe parcursul anilor 2019 – 2020, au beneficiat de asistență socială sub diferite forme mai mulți locuitori ai municipiului Chișinău. În perioada 01.01 – 20.09.2020 au beneficiat de ajutoare materiale 13 757 persoane, în sumă de 8 542 300 lei, dintre care:

- 3 460 persoane, în sumă de 2 041 400 lei, în baza cererii;
- 3 535 persoane, în sumă de 1 767 500 lei, prin intermediul programelor cu destinație specială, în baza deciziilor Comisiei municipale de stabilire și acordare a ajutorului material (către Sfintele Sărbători de Paște, către Ziua Donatorului de sânge);
- 6 762 copii, în sumă de 4 733 400 lei, pentru pregătirea de noul an școlar. Total pregătiți de școală - 8 000 copii;
- Ajutor financiar absolvenților orfani: clasa a IX-a - pentru 46 persoane a câte 3 000 lei, clasa a XII-a, pentru 12 persoane - a câte 5 000 lei, copiilor orfani care au mers în clasa I - pentru 20 persoane a câte 5 000 lei;
- Ajutor material unic de Sfintele Sărbători de Paște, pensionarilor, persoanelor cu dizabilități severe, accentuate și medii, aflate la evidența structurilor teritoriale de asistență socială, a căror pensii nu depășește 1 450 lei. În anul 2020 – a fost acordat ajutorul material unic pentru 31 451 persoane în sumă de 3 145 100 lei;
- Ajutor material unic în mărime de 2 000 lei, pentru nașterea celui de-al 3-lea copil și următorilor născuți. 453 familii (pentru nașterea a 463 de copii). Suma totală achitată 4 294 000 lei;
- Suport financiar lunar în mărime de 700 lei, pentru 64 familii cu 3 și mai mulți copii în instituțiile de educație timpurie. A fost acordat suport financiar în sumă de 810 600 lei;
- Serviciul social de Suport Monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate pentru 939 persoane în sumă de 4 063 700 lei;
- Serviciul social de sprijin pentru familii cu copii pentru 184 familii, în sumă de 1 068 407 lei ;
- Acordarea compensațiilor/abonamentelor pentru călătoria în transportul public urban și suburban din municipiul Chișinău unor categorii de persoane ale căror pensii/venituri nu depășesc 3 000 lei. Actualmente, beneficiază de compensația nominalizată - 58 357 persoane, iar de abonamente 11 991 persoane. Suma achitată este de 92 459 850 lei;
- Acordarea compensațiilor pentru serviciile de transport pentru 22 627 persoane cu dizabilități severe, accentuate și persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor. Suma achitată – 38 976 734 lei;
- Compensarea cheltuielilor pentru persoanele devalorizate la efectuarea plăților pentru serviciile comunale și resurse energetice. La data de 30.04.2020, pentru sezonul de încălzire 2019-2020, au fost calculate compensații pentru 28 541 familii/persoane, în sumă de 47 603 639 lei.

Au fost calculate compensații pentru cheltuielile efectuate la plățile pentru:

- alimentarea cu energie termică;
- gaze naturale;
- lemne și cărbune;
- resurse energetice;
- alimentare cu apă și canalizare (cotă –parte);
- diferența în urma majorării tarifului pentru transportarea deșeurile menajere.
 - Acordarea serviciului de alimentare cu prânzuri pentru persoanele social-vulnerabile ale căror venit nu depășește 3 000 lei;
 - În perioada 16.03.- 30.08.2020, au fost distribuite la domiciliul beneficiarilor 7 475 de pachete cu produse alimentare, în sumă de 4 474 758 lei acordarea;
 - Aprobarea decizie „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de achiziționare a serviciilor de plasament pentru persoanele aflate în dificultate din municipiul Chișinău”; în baza căreia au fost achiziționate 60 de locuri de plasament;
 - Dezvoltarea serviciului social „Asistență Personală” prin completarea statului de personal cu 527 unități (434 unități pentru adulți, 93 unități de personal pentru copii);
 - Asigurarea a circa 2 227 persoane cu deficiențe de auz cu aparate;
 - Asigurarea a 564 persoane cu deficiențe de vâz cu dispozitive medicale și servicii de protezare oculară;
 - Asigurarea a circa 12 160 persoanelor cu diabet zaharat cu accesorii pentru determinarea glicemiei;
 - Acordarea produselor lactate/formule de început și formule de continuare ale preparatelor pentru sugari și copii mici pentru 1 204 copii din familii cu risc medico-social și cu indicații medicale;
 - Acordarea asistenței medicale stomatologice pentru 963 persoane social-dezavantajate;
 - Procurarea a 12 ascensoare/platfome de ridicare a persoanelor cu dizabilități locomotorii, care au fost instalate în Asociațiile Medicale Teritoriale;
 - Au beneficiat de servicii de plasament temporar – 29 persoane;
 - Ajutor sub formă de lemne de foc - 569 persoane/familii;
 - Pachete cu produse alimentare a câte 6 – 8 kg repartizate către mai multe familii/persoane aflate în dificultate în perioada pandemică.

X. SUBURBIILE SUNT CHIȘINĂU

Pentru suburbiile capitalei au fost alocate din bugetul municipal în anul 2020 în jur de 100 milioane de lei. În acest an, Primăria municipiului Chișinău a aplicat o nouă formulă de finanțare pentru localități prin distribuirea alocațiilor în funcție de prioritățile și necesitățile acestora și anume:

- Reparația instituțiilor educaționale;
- Infrastructura drumurilor și căile de acces în localități;
- Asigurarea cu sisteme de apeduct și canalizare.

O bună parte dintre proiectele cu susținere financiară din partea municipalității, au fost deja finalizate. Este vorba despre:

- Iluminatul public stradal din comuna Grătiești;
- Reparația drumurilor în comuna Ciorescu;
- Reabilitarea rețelelor de canalizare pluvială în orașul Codru;
- Termoizolarea unui bloc al liceului teoretic „Ștefan Vodă” din orașul Vadul lui Vodă;
- Construcția apeductului din satul Cruzești;
- Construcția rețelei de canalizare fecaloidă publică com. Trușeni;
- Complex multifuncțional or. Vatra;
- Rețele de canalizare pentru trei localități din com. Tohatin.

➤ COMUNA STĂUCENI

Construcția a trei străzi Botoșani – Salcîmilor – Constantin Stamatii, care este finanțat de Primăria municipiului Chișinău. Municipalitatea a acordat 5 milioane de lei.

Locuitorii vor beneficia de noi linii de transport și condiții de trai mai bune, precum:

- Redirecționarea autobuzelor de pe rutele municipale pe tot teritoriul localității, asigurând astfel accesul tuturor locuitorilor la transport public,
- Fluidizarea traficului rutier în localitate;
- Instalarea iluminatului stradal de tip LED în partea veche a localității.

O altă inițiativă discutată ține de modernizarea infrastructurii sportive. Împreună cu Federația Moldovenească de Fotbal va fi renovat terenul de fotbal din comună și stadionul de la liceul din localitate.

➤ COMUNA BĂCIOI

Mai multe proiecte de renovare în localitate cu contribuția Chișinăului:

- Reparația a două grădinițe, una cu o capacitate de 200 și alta de 65 de copii;

- 110 copii din Gimnaziul nr. 102 din satul Brăila, comuna Băcioi, dispun de condiții mai bune de studii, după ce instituția a fost reparată. Din bugetul municipal au fost alocate 70% din suma necesară pentru lucrările de reabilitare, restul 30% au fost contribuția locală;
- Lucrări de reparație a școlii primare nr. 101. Acolo a fost schimbat acoperișul, reparată fațada și amenajate sălile de clasă;
- A fost reparat drumul de acces în localitatea Băcioi, un tronson de circa 1,8 km.

În total, pentru dezvoltarea comunei, municipalitatea a alocat în acest an 8,2 mln. lei.

Suplimentar, Grădinița nr. 140 din comuna Băcioi a fost conectată la sistemul public de gaze în urma discuțiilor cu Chișinău-Gaz.

➤ **ORAȘUL SÎNGERA**

La Dobrogea, în zona nouă a satului, mai multe familii au trăit în beznă timp de 8 ani.

Lucrările de definitivare și realizare a proiectului de conectare la energia electrică au durat circa 4 luni și au fost realizate după mai multe discuții și negocieri, în colaborare cu Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.

Proiectul a prevăzut construcția unei linii electrice cu lungimea de 5,5 km, și montate 2 posturi de transformare.

➤ **APROVIZIONAREA CU GAZE NATURALE A UNUI SECTOR DIN ORAȘUL SÎNGERA**

În luna august au fost lansate lucrările de extindere a rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Sîngera. Până la finele anului curent, 622 de gospodării din localitate vor dispune de gaze naturale.

Peste 9,5 milioane de lei se investesc în extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale. Proiectul este lansat la inițiativa Primăriei Chișinău și este realizat în parteneriat cu SA „Moldovagaz”, în conformitate cu Planul investițional „Chișinău-gaz” pentru anul curent.

Lungimea totală a noului segment al rețelei va constitui 16 kilometri.

➤ **SATUL COLONIȚA**

Grădinița nr. 24 „Izvoarăș” din Colonița, a fost reparată pentru copii din localitate. Din anul 1968, când a fost construită, grădinița nu a mai fost reparată capital.

În acest sens au fost alocate circa 4,5 milioane lei, din bugetul municipal.

XI. ÎNTR-UN AN DE 12 LUNI DE MANDAT, 8 AU FOST PETRECUTE ÎN SITUAȚIE DE CRIZĂ PANDEMICĂ

Mijloacele financiare alocate pentru măsurile de prevenire și combatere răspândirii virusului COVID-19 pe perioada pandemică a fost alocată suma totală de 108 331 500 lei:

- 97 087,6 mii lei din contul modificărilor în structura cheltuielilor bugetului municipal pe anul curent;
- 5 434,3 mii lei din contul mijloacelor Fondului de rezervă al municipiului Chișinău aprobat pentru anul curent în sumă de 10 000,0 mii lei;
- 5 809,6 mii lei din contul donațiilor acumulate în urma lansării campaniei de colectare a fondurilor pentru prevenirea îmbolnăvirilor prin COVID-19.

Destinația	Bugetul municipal Chișinău	Fondul de rezervă	Donații	Total
Ocrotirea sănătății și protecție socială	31 424,20	4 210,30	5 709,60	41 344,10
Învățământ, cultură, sport, tineret, culte și odihnă	39 796,70			39 796,70
Servicii în domeniul economiei, inclusiv transport	25 866,70	284,40		26 151,10
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale		939,60	100,00	1 039,60
Total	97 087,60	5 434,30	5 809,60	108 331,50

➤ **ACȚIUNILE ÎNTREPRINSE ÎN PERIOADA COVID-19**

Municipalitatea a implementat sistemul de monitorizare JIRA - Medicii de familie din capitală supraveghează la distanță starea de sănătate a pacienților cu forme ușoare de coronavirus. Proiectul este implementat în toate Asociațiile Medicale Teritoriale din municipiul Chișinău.

Din luna aprilie, când a fost lansată și până în prezent, prin intermediul acestei platforme au fost monitorizați peste 20 000 de pacienți cu COVID-19, aflați la tratament la domiciliu.

Pe viitor, Platforma JIRA va putea fi utilizată, la fel, pentru monitorizarea pacienților și cu alte patologii.

În perioada pandemică municipalitatea întreprins mai multe măsuri:

- Transport public gratuit timp de câteva luni;
- Acordarea transportării medicilor către serviciu și acasă;
- Lansarea site-ului municipal de informare STOPCORONAVIRUS.MD;
- Lansarea campaniilor în masă de informare;
- Crearea unui cont bancar pentru donații;
- Dezinfectarea zilnică a transportului public, stațiilor de așteptare, terenurilor de joacă, a blocurilor locative și a curților de bloc;
- Dotarea cu echipamente a tuturor regiilor și direcțiilor, care activau în acea perioadă (șoferi, taximetriști, angajații Direcției comunale, spații verzi);
- Amplasarea dezinfectantelor în transportul public.

Au fost create și dotate mai multe centre și spitale pentru pacienții COVID-19:

- Crearea IMSP Centrul „Constructorul”;
- Centrul de triere „Moldexpo”;
- Inaugurarea a 3 laboratoare publice și 3 laboratoare private pentru testarea COVID-19;
- Inaugurarea a 10 Centre pentru testarea COVID-19 a personalului medical;
- Dotarea secțiilor de terapie intensivă și reanimare din spitalele municipale cu boxe pentru intubarea pacienților critici cu infecția COVID-19 (24 boxe);
- A fost distribuit echipament medical către spitalele strategice municipale: laringoscoape – 10, pompe infuzomat - 5);
- Aprovizionarea cu echipament de protecție și medicale;
- Cazarea lucrătorilor instituțiilor medico-sanitare din suburbii;
- Asigurarea alimentării gratuite a personalului medical din IMSP Spitalele Clinice municipale strategice COVID;
- Procurarea 1 000 teste de biologie moleculară PCR pentru testarea cadrelor medicale;
- Suplinirea permanentă a stocurilor, în instituțiile din subordine, cu echipamente de protecție.

Au fost achiziționate, în cantitate suficientă, combinezoane de protecție, măști de protecție, viziere, dezinfectante, mănuși după cum urmează:

- Mănuși – 50 000;
- Combinezoane de protecție - 18 500;
- Măști de protecție - 23 500;
- Pompe infuzomat – 10;
- Teste Coronavirus COVID-19 – 1 500 pentru testarea medicilor;
- Termometre cu infraroșu – 30;
- Policarbonat – 8;
- Echipament de protecție de unica folosință – 6 450;
- Ecran de protecție – 3 500;
- Mască de protecție în trei straturi - 100 000;
- Video laringoscoape – 10;

- Viziere de protecție – 480;
- Cosmeplant - 110 buc;

Au fost recepționate mai multe donații din partea mai multor agenți economici și persoane fizice:

- Mănuși -154 850 buc;
 - Dezinfectant - 400 l/;
 - Combinezoane de protecție - 11 690;
 - Costume de protecție – 7 400;
 - Halate de unică folosință – 7 400;
 - Măști cu filtru – 2 700;
 - Măști de protecție - 117 150;
 - Viziere – 3 965;
 - Ochelari de protecție – 1 080;
 - Kit-uri de laborator – 4 600;
 - Boxe pentru intubare – 24;
 - Laringoscoape – 11;
 - Pompe infuzomat – 15;
 - Monitoare – 5;
 - Apă oxigenată – 1 000l;
 - Teste Coronavirus COVID-19 – 500;
 - ECG – 5;
 - Defibrilator – 5;
 - Pompă injecții – 5.
- A fost asigurat sporul de performanță pentru personalul medical care interacționează direct cu pacienții suspecți sau infectați cu COVID-19;
 - Lucrătorii medicali implicați în acordarea asistenței medicale pacienților cu COVID-19 au fost remunerați;
 - Majorarea numărului de paturi COVID-19;
 - Lansarea Liniei Verde pe domeniul de sănătate și asistență socială, precum și desfășurarea campaniei de informare în rândul cetățenilor din mun. Chișinău;
 - Acordarea pachetelor cu produse alimentare, igienice și de dezinfectare persoanelor/famiiliilor social-vulnerabile;
 - Implementarea Serviciului social „Echipa Mobilă”;
 - Acordarea ajutorului umanitar sub formă de haine și încălțăminte pentru persoanele social-vulnerabile;
 - Asistență umanitară la domiciliu persoanelor cu necesități speciale cu suportul Fundației de binefacere „Oameni generoși”;
 - Distribuirea a circa 96 000 de infografice cu informații despre COVID-19, în grădinițe;
 - Instruirea cadrelor didactice din școli și grădinițe cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19;
 - Distribuirea echipamentelor de protecție în școli;
 - Programe Online dedicate sărbătorilor de Paști;

- Realizarea online a programelor artistice;
- Program special dedicat hramului orașului și transmis online.

➤ **PROIECTUL EDUCAȚIE ONLINE (educatieonline.md)**

Proiectul ”Educație Online” a fost inițiat ca răspuns la necesitatea asigurării continuității procesului educațional în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal din municipiul Chișinău și a diminuării riscurilor de infecție cu Coronavirusul de tip nou COVID-19.

Educatieonline.md este o bibliotecă digitală, care conține în primă fază:

- Aproximativ 2.500 de lecții video pentru elevii claselor I-XII, la toate disciplinele, inclusiv profil real/profil umanistic;
- În cea de-a doua etapă vor fi filmate alte 2500 lecții, dintre care 2300 deja au fost realizate.

Scopul proiectului este asigurarea unui mediu educațional on-line liber, accesibil, neîngrădit și sigur, prin utilizarea resurselor educaționale deschise, create în conformitate cu curriculumul național.

La prima etapă au participat 300 profesori, iar în cea de-a doua - 300 cadre didactice și 170 avizări și coordonatori.

În total, pentru ambele etape au fost alocate 9 mln. lei.

XII. REFORMAREA STRUCTURII ADMINISTRATIVE A PRIMĂRIEI ELABORAREA NOII STRUCTURI ORGANIZATORICE

- Elaborarea noii structuri organizatorice a Aparatului Primăriei municipiului Chișinău;
- Fuziunea Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale și Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii cu crearea Direcției generale economie, comerț și turism;
- Proiectul structurii noi prevede crearea Direcției generale achiziții publice care va centraliza toate procedurile de achiziții, Direcția de infrastructură și investiții, Direcția de management a patrimoniului municipal, Direcție de guvernare electronică;
- Fortificarea domeniului educațional.
- Demararea procesului de reorganizare a direcțiilor:
 - Direcția Generală Educație Tineret și Sport – aprobată prin decizia CMC;
 - Direcția Generală Asistență și Sănătate Publică aprobată prin decizia CMC;
 - Direcția Municipală pentru Protecția Dreptului Copilului – în proces de lucru și analiză în cadrul grupului de lucru;
- Reforma Direcției Arhitectură și Urbanism. Regulamentul și organigrama noua ale DGAURF au fost elaborate și se află în discuții publice;
- Reforma Direcției Transport. Cu suportul Green City Lab a fost contractat un grup de experți care au efectuat analiza funcțională a Direcției Transport. Raportul și a fost prezentat și Planul de reformă a Direcției, urmează a fi aprobat în CMC;
- Crearea Corpului de Control și Aplicare a Legii în baza reformei Direcției Autorizare și Disciplină în Construcții. A fost creat grupul de lucru pentru reforma instituțională a PMC. Grupul lucrează la analiza funcțională a primăriei și la elaborarea noii organigrame în care va fi inclus Corpul de Control și Aplicare a Legii.

➤ ÎMBUNĂTĂȚIREA MANAGEMENTULUI PATRIMONIULUI MUNICIPAL

- Elaborarea și aprobare a Regulamentului gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație, decât cea locativă;
- Elaborarea și promovarea spre aprobare a listei bunurilor imobile, incluse în domeniul public, care pot fi transmise exclusiv în locațiune, în scopul valorificării potențialului economic al acestora;
- Dezvoltarea Registrului electronic al patrimoniului municipal;
- Deblocarea procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău ce va permite protejarea patrimoniului și valorificarea acestuia în interesul locuitorilor municipiului Chișinău.

XIII. NEADMITEREA CONSTRUCȚIILOR ILEGALE PE TERITORIUL MUNICIPIULUI ȘI VALORIFICAREA CORECTĂ A TERENURILOR MUNICIPALE

- 12,4 ha de pământ au fost întoarse în posesia municipalității pe parcursul acestui an;
- 11 șantiere cu probleme în construcții au fost stopate pentru a fi ajustate cadrului legal sau demolate în caz de neconformitate;
- A fost creat Grupul de lucru pentru examinarea conflictelor în construcții.

De la crearea grupului au avut loc:

- 27 de ședințe în care au fost examinate 25 de cazuri și situații de conflicte în construcții;
- Au fost emise recomandări de soluționare pe 25 de cazuri.
- Pentru prima dată sunt organizate licitații cu privire la procurarea terenurilor municipale:
- Circa 40 de decizii privind licitațiile aprobate;
- 12 terenuri la cadastru la înregistrare;
- Pe harta GIS sunt plasate primele 23 de terenuri pregătite pentru licitație;
- Digitalizarea procesului de eliberare a actelor permise în domeniul construcțiilor. La aceasta etapa a fost implementata prima etapă - depunerea online a cererilor.

XIV. COOPERAREA PRIMĂRIEI CHIȘINĂU CU ALTE INSTITUȚII ACORDURI ÎNCHEIATE CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII PRIMĂRIEI

Au fost încheiate acorduri de cooperare între Primăria municipiului Chișinău și instituții importante din țară și din străinătate:

- Acordul de colaborare cu Camera de Comerț și Industrie din Budapesta, Ungaria;
- Acordul de colaborare cu Camera de Comerț și Industrie din Republica Moldova (CCI);
- Acordul de colaborare cu Asociația Națională pentru Turism Receptor (ANTRIM);
- Acordul de colaborare cu I.P. Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe;
- Acordul de colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare;
- Ordinul comun încheiat între Primăria municipiului Chișinău și Ministerul Afacerilor Interne;
- Acord de colaborare între Primăria municipiului Chișinău și Centrul Național Anticorupție;
- Acord de colaborare între Primăria municipiului Chișinău și Autoritatea Națională de Integritate;
- Acord de colaborare între Primăria municipiului Chișinău și Clubul Sportiv de Copii și Tineret (CSCT) „Buiucani”;
- Acord de colaborare între Primăria municipiului Chișinău și Centrul Internațional de Prevenire și Informare în Domeniul Adicțiilor;
- Acord de colaborare între Primăria municipiului și Agenția Proprietății Publice și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”;
- Acord de colaborare încheiat între A.O. ”URBAN LAB CHIȘNĂU” și Primăria Chișinău, privind implementarea în comun a proiectelor de dezvoltare în Municipiul Chișinău,;
- Memorandum de cooperarea între MECC și PMC în scopul îmbunătățirii conținuturilor curriculare online (biblioteca digitală educatieonline.md);
- Acord încheiat între Municipiul Iași din România și Municipiul Chișinău din Republica Moldova privind acordarea unui ajutor financiar nerambursabil;
- Acord cu privire la oferirea unei contribuții financiare încheiat între Agenția Slovacă pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională și Primăria Municipiului Chișinău;
- Acord de Cooperare între orașul Mannheim și Primăria municipiului Chișinău și Comitetul executiv al Consiliului municipal Cernăuți, pentru implementarea proiectului ”Împreună împotriva COVID-19 - Mannheim – Chișinău – Cernăuți”
- Acord de colaborare cu Centrul Internațional de Prevenire și Informare în Domeniul Adicțiilor, privind prevenirea consumului de droguri și acordarea ajutorului specializat persoanelor care sunt dependente de alcool, droguri, jocuri de noroc, jocuri pe calculator, internet.

XV. LUPTA CU CORUPȚIA

În vederea consolidării integrității profesionale, asigurării independenței angajaților, au fost elaborate și semnate Acordul de colaborare cu Centrul Național Anticorupție, precum și cu Autoritatea Națională de Integritate la 20 mai 2020.

În vederea excluderii factorilor de corupție în cadrul subdiviziunilor Primăriei mun. Chișinău, au fost organizate sesiuni de instruire pentru 150 de angajați, cum să aplice și să promoveze politicile de integritate.

➤ TRANSPARENȚA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE CREAREA A 12 HĂRȚI INTERACTIVE

- Harta interactivă reparație străzi/trotuare și marcaj rutier;
- Harta răspândirii ambroziei;
- Harta interactivă a WC-urilor publice;
- Harta interactivă a zonelor cu pericol de accidente rutiere;
- Harta interactivă a construcțiilor problematice;
- E-URBANISM;
- Harta interactivă a terenurilor scoase la licitație;
- Harta interactivă a scenariilor după care vor activa instituțiile de învățământ din capitală în contextul pandemiei de COVID-19;
- Harta online pentru monitorizarea locației unităților de tehnică din cadrul regiilor municipale;
- Harta digitală a gheretelor amplasate pe străzile municipiului Chișinău;
- Harta digitală a panourilor publicitare din Chișinău, ce urmează a fi demontate;
- Harta acțiunilor de salubritate din municipiului Chișinău.

XVI. DOCUMENTE STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA CHIȘINĂULUI. PROIECTE ÎNȚIATE, CARE SE AFLĂ PE ROL ȘI URMEAZĂ A FI CONTINUATE PE PARCURSUL ANULUI 2021

➤ GHIȘEUL UNIC MUNICIPAL ESTE ÎN PROCES DE IMPLEMENTARE ÎN JUR DE 70 DE PROCENTE

Sistemul este instalat și configurat. În prezent este instruit personalul, urmează a fi efectuată amenajarea încăperii destinate Ghișeului UNIC. Implementarea este de durată, deoarece implică 26 de mii de persoane angajați, care vor fi uniți într-un singur proces de prelucrare a datelor:

- procesarea petițiilor;
- documentele interne e-management;
- digitalizarea arhivelor;
- eliberarea documentelor permisiv.
 - În prima etapă este implementat sistemul la nivel de Primăria;
 - În cea de-a doua etapă în cadrul preturilor;
 - După, urmează în toate subdiviziunile primăriei.

Scopul este: operativitatea, mai puțină birocrație, transparență, excluderea corupției.

➤ ELABORAREA ȘI APROBAREA DOCUMENTAȚIE DE URBANISM (STRATEGIE DE DEZVOLTARE, PLAN URBANISTIC GENERAL)

Planul de acțiuni pentru reactualizarea PAT și PUG a fost aprobat în CMC. Lucrările sunt realizate de consorțiu condus de Î.M „Chișinăuproiect” împreună cu experții din Rusia și România. Documentul v-a include

➤ DEFINITIVARE ȘI APROBARE PUZ CENTRU

A fost efectuat Auditul PUZ Centru și elaborat planul de actualizare PUZ Centru. Chisinauproiect și Ministerul Culturii au contractat experți pentru actualizarea Registrului monumentelor din zona istorică.

➤ ELABORARE ȘI APROBARE PUZ MESAGER ȘI PARCUL „LA IZVOR”

Caietul de sarcini și tema de proiectare au fost elaborate. Lucrările de proiectare au fost bugetate pentru 2021 și PUZ-ul urmează a fi finalizat în luna Aprilie 2021:

- A fost elaborat Regulamentul pentru Publicitate stradală, care urmează să fie aprobată în CMC;
- Elaborare și aprobarea Regulamentului Superficie. Regulamentul a fost aprobat în CM;
- Organizare concurs de proiecte pentru renovarea și amenajarea parcurilor centrale Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt și Parcul Catedralei. În parteneriat cu DAS se lucrează la crearea Comisiei de Concurs și elaborarea temei de proiectare, dar și la organizarea procesului;
- Elaborare și aprobare Planurilor de Dezvoltare a parcurilor Valea Morilor, Valea Trandafirilor, Parc Ciocana. Este în elaborare caietului de sarcini. În bugetul pentru 2021 sunt propuse surse pentru finanțarea lucrărilor de proiectare;
- Elaborarea Planului de Acțiuni pentru implementarea soluțiilor Inteligent Transport Systems. Cu suportul Green City Lab a fost contractată expertiza cehă pentru elaborarea Planului de Acțiuni pentru implementarea soluțiilor de Transport Inteligent. Planul va fi focusat pe 4 domenii: trafic, transport public, parcuri și transport alternativ (biciclete). Până acum a fost livrată „Analiza inițială a potențialului mun. Chișinău pentru ITS”;
- A fost inițiat proiectul pilot de construcție a primei parcuri multietajate de tip park lift în parteneriat cu UTM. Parcară va dispune de 60 de locuri și se va afla în centrul orașului în apropierea Casei Guvernului.

➤ **MODERNIZAREA Î.M. „PIAȚA CENTRALĂ”**

- A fost lansată proiectarea modernizării Pieței Centrale – 50% realizat
- Au fost lansate acțiuni în vederea amenajării parcurilor în perimetrul Pieței Centrale – 50% realizat
- Urmează a fi lansate lucrările de modernizare în baza proiectării, pe etape
- Amenajarea terenului din str. Cărbunarilor pentru organizarea locurilor de vânzare angro a materialelor de construcție și redirecționarea camioanelor de pe str. Calea Basarabiei pe terenul amenajat din str. Cărbunarilor – 80% realizat.

➤ **HARTA INVESTIȚIONALĂ**

A fost elaborat caietul de sarcini pentru contractarea experților în vederea elaborării Hărții Investiționale. Banca Mondială și compania IFC ne vor ajuta cu experți în domeniu în vederea realizării proiectului.

Harta investițională a Chișinăului este necesară pentru a atrage investitori locali și străini, care oferă o informație amplă despre obiectivele expuse la nivel local, pentru atragerea investițiilor.

➤ **CREAREA SERVICIULUI MUNICIPAL DE PARCARE**

Pentru implementarea și administrarea eficientă a sistemului de parcare în Chișinău este necesară crearea unei unități speciale în cadrul Direcției Transport. Serviciul Municipal de Parcare va asigura:

- Crearea și întreținerea bazei de date GIS cu privire la locațiile de parcare pe teritoriul mun. Chișinău;
- Elaborarea și aplicarea Regulamentului de Gestionare a Parcărilor cu plată pe teritoriul mun. Chișinău;
- Elaborarea și promovarea politicilor municipale în domeniul parcărilor;
- Coordonarea gestionării parcărilor cu agenții economici contractați în acest sens;
- Gestionarea Fondului municipal de parcare – sursele financiare generate de sistemul de parcare cu plată.

Serviciul de parcare urmează a fi creat în urma reorganizării Direcției de Transport Public și Căi de Comunicație.

➤ **STR. ION CREANGĂ - LICITAȚIE PUBLICĂ ESTE DESFĂȘURATĂ ȘI ÎNCHEIAT CONTRACTUL DE ANTREPRIZĂ**

A fost semnat contractul de executare a lucrărilor de reparație capitală a străzii (tronson cuprins între str. Alba-Iulia și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt) cu reabilitarea rețelelor de apeduct și canalizare.

Durata de execuție a lucrărilor contractate este până în luna martie 2022, conform graficului.

În proiect sunt preconizate lucrări de amenajare a trotuarelor, schimbare a rețelelor de apeduct și canalizare, reparare a carosabilului și reabilitare a rondurilor:

- Piața Dimitrie Cantemir;
- Piața Unirii Principatelor;
- Începem cu prima etapă care presupune schimbarea rețelelor de apeduct și canalizare, care vor costa aproape 20 de milioane;
- A doua etapă este carosabilul, reparația căruia va costa circa 50 de milioane.

➤ **REABILITAREA UTILITĂȚILOR STR. 31 AUGUST 1989 ȘI STR. TIGHINA**

Proiectul este în proces de execuție și presupune:

- Reconstrucția străzii 31 August în format „coridor verde” cu îngustarea carosabilului și amenajarea pistelor pentru biciclete, a locurilor de parcare și modernizare trotuare și iluminat stradal.
- Reabilitarea rutieră a străzilor str. 31 August 1989 și str. Tighina - În proces de execuție. Este elaborată fișa de planificare a proiectelor propuse spre inițiere și realizare în 2021. Pe strada Tighina în acest an au fost schimbate toate rețelele subterane și pregătită pentru modernizarea străzii.

Măsuri de securizare și fluidizare a traficului

- Bretele de întoarcere Viaduct și str. Ciuflea

Securizarea circulației

- Program municipal de securizare a circulației rutiere și pietonale (plan de intervenții propus de INP și DGTPPC) - măsuri propuse de INSP.

Accesibilitate pietonală

- Reabilitarea și dezvoltarea cailor de acces către instituții de învățământ (Comisia DGTPCC urmează să prezinte lista)

Sporirea capacităților instituționale în domeniul transportului:

- Creare Centru de Control și Monitorizare Trafic;
- Creare Serviciului Municipal de Parcare;
- Implementarea taxării electronice;
- Elaborare Strategia de implementare a Transportului Inteligent (semaforizare adaptivă, camere, senzori);
- Implementare Smart City Platform „InVipo”.

➤ LISTA DE PROIECTE CARE SE PROPUN A FI REALIZATE PRIN INTERMEDIUL PARTENERIATELOR PUBLICE PRIVATE

A fost aprobată lista proiectelor investiționale de interes municipal, propuse spre implementare prin parteneriate publice-private (PPP), din domeniile: educație, sănătate, social, sport, cultură, care au fost identificate de un grup de lucru format din membri ai executivului și reprezentanți ai fracțiunilor CMC:

- amenajarea spațiilor de parcare și construcția parcarilor supraetajate/subterane;
- modernizarea rețelei de iluminat public;
- reamenajarea și construcția trecerilor subterane de pietoni și a mini-centrelor comerciale și de prestări servicii (pasajul subteran de la intersecția bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 8/1 cu str. Ismail);
- Managementul deșeurilor;
- amenajarea parcurilor, zonelor de agrement, păduri-parc;
- valorificarea bunurilor funciare, proprietate a municipalității;
- valorificarea și modernizarea instituțiilor medicale, educaționale, sociale, sportive și culturale;
- PPP cu privire la taxarea electronică.

În acest fel, ne propunem să relansăm relațiile de cooperare dintre Primăria municipiului Chișinău și mediul de afaceri din capitală.

Pentru anul viitor ne propunem o altă abordare, cu privire la planificarea proiectelor mari de infrastructură în următorii ani, pentru municipiul Chișinău.

În acest sens, a fost elaborată o listă de obiective ce urmează a fi inițiate pe parcursul anului 2021.

Este vorba de: reabilitarea străzilor, trotuarelor, lacurilor, podurilor, dar și alte obiective. Toate proiectele vor fi analizate per ansamblu și încadrate în Planurile Urbanistice Zonale cu valorificarea plentară a zonei din care fac parte. Și pe viitor grija față de locuitorii Chișinăului va fi una prioritară. Și pe viitor văd Chișinăul – un mare șantier.

Doar așa vom reuși să schimbăm lucrurile!